

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра романо-германських мов і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

Інна САВИЦЬКА

2023 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри романо-германських
мов і перекладу

Протокол №13 від «29» травня 2023 р.

Марія ЛИЧУК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант програми
д. істор. н., проф.

Сергій БІЛАН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАКТИЧНИЙ КУРС ГАЛУЗЕВОГО ПЕРЕКЛАДУ»

Спеціальність:	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Освітня програма:	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Факультет:	Гуманітарно-педагогічний
Розробник:	Туріцина Олена Миколаївна, асистент кафедри романо-германських мов і перекладу

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

«Практичний курс галузевого перекладу»

3 курс

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність	29 «Міжнародні відносини»
Спеціалізація	291 «Міжнародні відносини, супільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародні відносини, супільні комунікації та регіональні студії»
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	180 год.
Кількість кредитів ECTS	6
Кількість змістових модулів	3
Форма контролю	залік
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Рік підготовки (курс)	3
Семестр 5	5
Практичні заняття	45 год.
Самостійна робота	35 год.
Індивідуальні завдання	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.
Семестр 6	6
Практичні заняття	60 год.
Самостійна робота	40 год.
Індивідуальні завдання	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування загальних та фахових компетентностей для здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин державною та іноземними мовами; формування комунікативної компетенції, яка дає змогу грамотно застосовувати здобуті знання у професійній діяльності; формування інтерактивних навичок і вмінь усного та писемного перекладу з англійської мови на українську та з української мови на англійську з послідовним удосконаленням кожного окремого виду мовленнєвої діяльності.

Завдання курсу:

- 1) навчити студентів сприймати та перекладати іноземну мову на слух та візуально в рамках текстів певної тематики;
- 2) розвинути мовну здогадку, вміння розуміти адекватність перекладу.
- 3) організувати процес навчання перекладу з урахуванням правил крос-культурної комунікації, інтегрованого підходу, інтерактивних методів, особистісно-зорієнтованого навчання;
- 4) навчити студентів застосовувати на практиці теоретичні знання за допомогою таких методів як диспути, конференції, круглі столи, рольові ігри тощо;
- 5) розвинути знання студентів про міжнародні дипломатичні традиції та звичаї, зокрема Великої Британії, США та інших англомовних країн.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- ключові та часто вживані лексичні галузеві одиниці відповідно до програмної тематики, загальним обсягом – 2500-3000 одиниць;
- такі типи текстів: публіцистичні, промови, бесіди, радіо і теленовини, інтерв'ю, дексти різних видів міжнародних договорів, дипломатичні документи;
- граматичні конструкції та трансформації, необхідні для правильного перекладу;
- лексичні конструкції та трансформації, необхідні для правильного перекладу;
- поняття політичної коректності.

вміти:

- виділяти основну думку прослуханого тексту;
- вміти визначати загальний зміст повідомлень, статей, доповідей через їх перегляд;
- вміти аналізувати текст;
- виділяти необхідну інформацію для підтвердження чи припущення щодо значення висловлювання;
- перекладати послідовно або синхронно ;
- при перекладі враховувати і використовувати певні граматичні і лексичні трансформації;
- адекватно перекладати власні назви;
- правильно вибрати лексичні одиниці та сталі вирази відповідно ситуації;
- здійснювати письмовий переклад з англійської на українську та з української на англійську мову текстів в межах тематики курсу;
- робити самостійні усні послідовні переклади на будь-яку з тем курсу протягом 7-10 хвилин;
- спонтанно перекладати інформацію згідно із програмною тематикою;
- підтримувати бесіду, обговорення, дискусію на суспільно-політичні теми;
- ефективно використовувати одиниці лексичного мінімуму в межах тематики курсу;
- вміти адаптувати текст-оригінал;
- політично коректно висловлюватися англійською мовою.

Програмні результати навчання (ПРН)

Знання (ЗН)

ПРН 12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

Уміння (УМ)

10) Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

ФК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційноаналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

3. Програма навчальної дисципліни

Третій курс

Модуль 1. Базові правила трансформацій при перекладі

Вступ

Предмет та завдання навчальної дисципліни «Практичний курс галузевого перекладу». Види перекладу: word by word, faithful and adequate, literal, literary and literature, emotional translation.

Тема 1. Основні засоби письмового перекладу власних назв

Транслітерація. Транскрибування. Переклад калькуванням. Переклад історичних усталеностей. Переклад назв юридичних осіб.

Тема 2. Лексичні перекладацькі трансформації

Види трансформацій. Лексичні трансформації. Генералізація, конкретизація. Артиклі у власних назвах. Псевдоінтернаціоналізми.

Тема 3. Граматичні перекладацькі трансформації

Об'єднання та розділення речень. Заміщення та перестановка у реченнях. Пасивні конструкції як ознака ділового стилю. Трансформації метафоризації дієслова-присудка. Переклад речень з великою групою підметів.

Тема 4. Деякі особливі лексико-граматичні трансформації

Заміна речень на звороти, вилучення елементів речення. Інфінітивні комплекси та безособові звороти.

Тема 5. Стилiстичні особливості

Емотивна еквівалентність. Стилiстична еквівалентність. Вибір відповідних синонімів.

Модуль 2. Переклад ділової документації, суспільних та міжнародних промов

Тема 6. Особливості перекладу інформаційних надписів та заголовків ЗМІ

Переклад надписів та оголошень, переклад заголовків, особливості аббревіатур.

Тема 7. Переклад офіційних документів

Усього годин за 1 модуль:	80		45			35						
Усього годин за 1 семестр:	80		45			35						
Залік	4		4									
Модуль 2. Переклад ділової документації, суспільних та міжнародних промов												
Тема 6. Особливості перекладу інформаційних надписів ЗМІ	12		7			5						
Тема 7. Переклад офіційних документів	14		8			6						
Тема 8. Усний переклад: базові правила	14		8			6						
Тема 9. Суспільно-політичний переклад	13		7			6						
Модульна контрольна 2	2		2									
Усього годин за 2 модуль:	55		32			23						
Модуль 3. Усний та письмовий міжнародно-політичний переклад												
Тема 10. Міжнародно-політичний переклад	15		9			6						
Тема 11. Поняття політично коректної мови	13		8			5						
Тема 12. Переклад новин	15		9			6						
Модульна контрольна 3	2		2									
Усього годин за 3 модуль:	45		28			17						
Усього годин за 2 семестр:	100		60			40						
Залік	4		4									

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Вступ. Види перекладу.	3
1	Основні засоби письмового перекладу власних назв.	2
2	Транслітерація. Транскрибування. Переклад калькуванням.	2
3	Переклад історичних усталеностей.	2
4	Переклад назв юридичних осіб.	2
5	Лексичні перекладацькі трансформації. Види трансформацій.	2
6	Генералізація, конкретизація.	2
7	Артикли у власних назвах.	2

8	Псевдоінтернаціоналізми.	2
9	Граматичні перекладацькі трансформації. Об'єднання та розділення речень. Переклад речень з великою групою підметів.	2
10	Заміщення та перестановка у реченнях. Пасивні конструкції як ознака ділового стилю.	2
11	Трансформації метафоризації дієслова-присудка.	2
12	Переклад речень з великою групою підметів.	2
13	Деякі особливі лексико-граматичні трансформації.	2
14	Заміна речень на звороти, вилучення елементів речення.	2
15	Інфінітивні комплекси та безособові звороти.	3
16	Стилістичні особливості.	2
17	Емотивна еквівалентність.	2
18	Стилістична еквівалентність.	2
19	Вибір відповідних синонімів.	3
	Модульна контрольна 1	2
20	Особливості перекладу інформаційних надписів ЗМІ.	2
21	Переклад надписів та оголошень, переклад заголовків.	3
22	Особливості абрєвіатур.	2
23	Переклад офіційних документів. Мова дипломатичного листування.	2
24	Структура тексту. Граматичні аспекти.	2
25	Договори.	2
26	Запити, заяви, скарги, листи.	2
27	Усний переклад: базові правила	2
28	Усний переклад: промови, виступи.	2
29	Практичні переклади інтерв'ю та виступів політичних діячів з використанням файлів аутентичних відеозаписів англійською мовою.	4
30	Переклад аудіо-відео ряду з субтитрами. Послідовний переклад	2
31	Суспільно-політичний переклад	2
32	Переклад аудіо ряду з паузами. Переклад аудіо ряду без пауз.	2
33	Переклад під запис. Переклад з листа.	2
	Модульна контрольна 2	2
34	Міжнародно-політичний переклад. Переклад переговорів.	2
35	Переклад міжнародних угод. Переклад конвенцій.	2
36	Переклад пактів та меморандумів.	2
37	Переклад переговорів.	2
38	Поняття політично коректної мови	2
39	Політична коректність. «Хибні друзі» перекладача.	2
40	Дипломатичні та бізнес кліше у етиці мови.	2
41	Переклад новин	2
42	Переклад заголовків. Переклад сайтів новин. Прийоми перекладу для створення «clipbait headlines».	3
43	Особливості «news broadcasting».	2
44	Прийоми перекладу для створення “clipbait headlines”.	3
	Модульна контрольна 3	2
	Разом	105

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Вступ. Види перекладу	2
1	Основні засоби письмового перекладу власних назв.	6
2	Лексичні перекладацькі трансформації.	6
3	Граматичні перекладацькі трансформації.	7
4	Деякі особливі лексико-граматичні трансформації.	7
5	Стилістичні особливості	7
6	Особливості перекладу інформаційних надписів ЗМІ.	5
7	Переклад офіційних документів.	6
8	Усний переклад: базові правила.	6
9	Суспільно-політичний переклад	6
10	Міжнародно-політичний переклад	6
11	Поняття політично коректної мови	5
12	Переклад новин	6
	Разом	75

**7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами
ЗРАЗОК БІЛЕТА ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТА**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «Бакалавр»	Кафедра	ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	ЗАТВЕРДЖУЮ
Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні	романо-германських мов і перекладу 2021-2022р	№ 1 з дисципліни «Практичний курс галузевого перекладу» 3 курс	Завідувач кафедри _____ М.І. Личук 28.09.2021

Choose the correct option

- Today our government approved an agreement in accordance with the following _____.
  - ideas
  - points
  - provisions
  - questions
- The Parliament _____ the amendment to Article 2.
  - took
  - seconded
  - did
  - wrote
- Parties _____ the conflict agreed to sign a peace treaty.
  - on
  - to
  - from
  - for
- The _____ negotiations between the two states did not lead to anything positive.
  - unilateral
  - mutual
  - common
  - bilateral
- Within the _____ of the bilateral treaty, states defined territorial boundaries.
  - limits
  - bounds
  - framework
  - picture
- An agreement on the _____ of diplomatic relations was signed after the negotiations.
  - establishment
  - creation
  - making
  - installing
- World leaders have recognized russia as an aggressor _____.
  - country
  - power
  - authority
  - state
- Unfortunately, we can observe too many acts of _____ and arbitrary rule around the world.
  - lawlessness
  - dishonesty
  - honesty
  - unfairness
- The two countries undertook a commitment to refrain from the threat or use of _____.
  - power
  - threat
  - force
  - aggression

9. Форми контролю.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до календарного тематичного плану викладання дисципліни, де зазначено види і терміни контролю.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

Для обліку і реєстрації показників успішності використовується рейтингова відомість успішності студентів.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з таблиці «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. протокол № 1371).

Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})}{n}$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою; n – кількість змістових модулів.

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни.
2. Конспект лабораторних занять.
3. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів.
4. ЕНК на платформі elearn.
5. Тестові завдання

12. Рекомендована література

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні, та жанрово стилістичні проблеми: навчальний посібник / Вінниця : Нова Книга, 2018. 656 с.
2. Літвіняк О. В. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара / Вінниця: Нова книга, 2019. 232 с.
3. Основи перекладу: Курс лекцій з теорії та практики перекладу для факультетів та інститутів міжнародних відносин: навчальний посібник / Г. Е. Мірам, В. В. Дайнеко, Л. А. Тарануха та ін. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2012. 280 с.

4. Черноватий Л. М. Переклад англомовних науково-технічних текстів: енергія, природні ресурси, транспорт: навчальний посібник / [Черноватий Л. М., Вороніна К. В., Кальниченко О. А., Каминін І. М.] ; за ред. Л. М. Черноватого. Вінниця: Нова книга, 2017. 264 с.
5. Scammell C. Translation Strategies in Global News. Palgrave Studies in Translating and Interpreting. 2018.
6. The Routledge Handbook of Translation and Pragmatics /ed. by R Tipton & L. Desilla. Routledge. 2019.

Додаткові рекомендовані джерела

1. Саприкін С. С., Чужакін А. П. Світ усного перекладу ; навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2011. 224 с.
2. Скрильник С. В. Синхронний переклад. Інститути та організації Європейського Союзу. Частина 1. Навч. пос. Київ: Логос, 2015. 216 с.
3. Amr M. El-Zawawy. Exploring the Cognitive Processes of Simultaneous Interpreting. Lexington Books, 2019. 190 p.
4. Setton R., Dawrant A. Conference Interpreting (A Complete Course). J. Benjamins Publishing Company, 2016. 500 p.

13. Інформаційні ресурси

1. Financial Times. Режим доступу: <http://www.ft.com/home/uk>.
2. United Nations Treaty Collections. Режим доступу: <http://treaties.un.org/Pages.aspx>.
3. Дзеркало тижня. Україна. Режим доступу: <http://dt.ua/>.
4. CNN. – Режим доступу: <http://edition.cnn.com/>.
5. Перший український інформаційний «5 канал». Режим доступу: <http://5.ua/video/>.
6. UN Webcast Archives. Режим доступу: <http://www.un.org/webcast/archive.htm>